SMLUVNÍ PŘEPRAVNÍ PODMÍNKY INTEGROVANÉHO DOPRAVNÍHO SYSTÉMU JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

PLATÍ OD 25. KVĚTNA 2018

Dopravci zajišťující přepravu na linkách provozovaných v Integrovaném dopravním systému Jihomoravského kraje (v dalším textu IDS JMK), na základě zákona č. 194/2010 o veřejných službách v přepravě cestujících, zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů a podle vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 175/2000 Sb., o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční dopravu (v dalším textu Přepravní řád), vydávají tyto Smluvní přepravní podmínky (v dalším textu SPP IDS JMK):

Článek 1 - Všeobecná ustanovení

(1) Smluvní přepravní podmínky jsou zpracovávány KORDIS JMK, a.s. a vydávány dopravci Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje.
(2) Smluvní přepravní podmínky platí pro přepravu osob, jejich zavazadel a živých zvířat na všech linkách provozovaných v rámci IDS JMK zúčastněnými dopravci a stanovují podmínky pro vznik přepravní smlouvy, odpovědnost dopravců a práva a povinnosti cestujících.
(3) Cestující se uzavřením přepravní smlouvy zavazuje dodržovat podmínky Přepravního řádu, Smluvních přepravních podmínek a Tarifu Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje (v dalším textu Tarif IDS JMK) a při použití přepravy vlakem rovněž Smluvní přepravní podmínky ČD pro veřejnou osobní dopravu (v dalším textu SPPO ČD) a Tarif Českých drah pro vnitrostátní přepravu cestujících a zavazadel (v dalším textu TR 10 ČD). Jednotlivé případy použití SPPO ČD a TR 10 ČD jsou uvedeny v jednotlivých článcích těchto smluvních přepravních podmínek.
(4) Řidič nebo zaměstnanec dopravní služby ve stejnokroji či jiná pověřená osoba jsou oprávněni dávat cestujícím pokyny a příkazy k zajištění bezpečnosti a plynulosti dopravy. Ve vlacích ČD platí SPPO ČD.

Článek 2 - Základní pojmy

(1) Vozidlo je tramvaj (souprava tramvají), trolejbus nebo autobus dopravce.
(2) Tarif IDS JMK je předpis stanovující výši jízdného a dovozného, právo a způsob nabytí jízdních dokladů, jejich formu a platnost.
(3) Jízdné je cena za přepravu osoby (cestujícího).
(4) Dovozné je cena za přepravu spoluzavazadla nebo psa bez schrány.
(5) Jízdní doklad je dokument osvědčující zaplacení jízdného nebo dovozného nebo osvědčující právo na bezplatnou přepravu.
(6) Jízdní doklad může být v souladu s Tarifem IDS JMK ve fyzické nebo elektronické formě. Jízdním dokladem v elektronické formě se rozumí jízdní doklad nahraný v elektronickém zařízení nebo uložený v databázích kontrolovatelný vizuálně nebo prostřednictvím čtecího zařízení.
(7) Jízdními doklady IDS JMK jsou:
a) jednorázové jízdenky včetně univerzální jízdenky,
b) předplatní jízdenky přenosné,
c) předplatní jízdenky nepřenosné,
d) jiný Tarifem definovaný doklad.
(8) Slovem „jízdenka" se v dalším textu rozumí jednorázové jízdenky a předplatní jízdenky přenosné.
(9) Předplatní jízdenku nepřenosnou tvoří průkazka IDS JMK, případně datový nosič jízdenky, a kupón v tištěné nebo elektronické podobě.
(10) Průkazka IDS JMK je číslovaný kmenový list, na němž je vyznačena doba jeho platnosti a kód průkazky a dále obsahuje jméno, příjmení, datum narození a podobenku držitele průkazky. Průkazka IDS JMK není jízdním dokladem.
(11) Kupón je doklad osvědčující zaplacení jízdného. Kupón vydaný pro nepřenosnou jízdenku je platný pouze spolu s průkazkou IDS JMK a prodává se jen na základě předložení této průkazky. Na kupónu je vyznačen kód kupónu shodný s kódem průkazky, ke které je vydáván, nebo datum narození shodné s datem narození držitele průkazky vyznačeném na průkazce, ke které je vydáván.
(12) Jízda je vymezena nástupem cestujícího do vozidla nebo vlaku a jeho výstupem z téhož vozidla nebo vlaku v jiném bodě linky.
(13) Cesta je použití vozidel a vlaků dopravců cestujícím po celou dobu platnosti jízdního dokladu. Skládá se z jedné nebo více jízd a z doby mezi jízdami, čekání na další spoj, případně i z jiných přestávek.
(14) Tarifní zóna je území uzavřené hranicemi zóny. Tarifní zóna slouží k vymezení zónové platnosti jízdního dokladu. Pro potřeby tarifu jsou zóny označeny arabskými čísly.
(15) Hranice zóny leží vždy mezi dvěma zastávkami, které jsou zařazeny do různých tarifních zón.
(16) Označovač je přístroj, který označuje jízdenku. Je obsluhován cestujícím. Označovače jsou umístěny ve vozidlech poblíž dveří, v železničních stanicích a zastávkách na nástupištích.
(17) Označení jízdenky je vytisknutí následujících údajů na jízdenku označovačem:

- počátek platnosti (datum a čas),
- tarifní zóna,
- případně další doplňující údaje (např. kód vozidla, označení stanice (zastávky) ČD, kód dopravce).

(18) Ruční zavazadlo je drobný předmět do maximálních rozměrů u kvádru 20 × 30 × 50 cm nebo desky 80 × 100 × 5 cm nebo válce o průměru 10 cm a délce 150 cm. Za ruční zavazadla se považuje rovněž pár lyží s holemi i jejich obal, snowboard, boby., dětské odrážedlo a koloběžka do délky 80 cm. Při přepravě vlakem ČD platí SPPO ČD.
(19) Spoluzavazadlo je předmět větší než ruční zavazadlo, jehož rozměry přitom nepřesáhnou u kvádru 50 × 60 × 80 cm, u desky 100 × 150 × 5 cm a válce průměr 20 cm a délku 300 cm. Za spoluzavazadla se považují rovněž dětské kočárky, kočárky pro zvířata, koloběžky o délce nad 80 cm a vozíky pro invalidy. Hmotnost spoluzavazadla, s výjimkou vozíku pro invalidy, nesmí přesáhnout 50 kg. Při přepravě vlakem ČD platí SPPO ČD.
(20) Osobní údaje jsou jméno, příjmení, datum narození a místo narození uvedené v osobním dokladu cestujícího vydaném příslušným správním orgánem a adresa pro doručování.
(21) Pověřená osoba je řidič vozidla, zaměstnanec dopravce ve stejnokroji a dále osoba vybavená kontrolním průkazem IDS JMK, kontrolním odznakem, kontrolním průkazem nebo pověřený zaměstnanec ČD ve smyslu SPPO ČD. Vzory kontrolních průkazů a odznaků pověřených osob jsou k nahlédnutí v Informačním a prodejním centru IDS JMK Novobranská 18, Brno.
(22) Prokázání se platným jízdním dokladem je předání jízdního dokladu pověřené osobě dopravce ke kontrole.
(23) Návaznosti garantovanou jízdním řádem se rozumí zajištění přestupu mezi spoji, které je vyznačeno v jízdním řádu IDS JMK vysvětlivkou ⇨ nebo textovým popisem.

Článek 3 - Vznik a plnění přepravní smlouvy

(1) Přepravní smlouva je uzavřena, jestliže cestující využije své právo k přepravě vyplývající z jízdního dokladu tím, že nastoupí do vozidla nebo 2. třídy vozové osobního nebo spěšného vlaku, případně vybraného rychlíku na tarifně zaintegrovaných úsecích Českých drah nebo vstoupí do označeného prostoru přístupného jen s platným jízdním dokladem. Přepravní smlouva je rovněž uzavřena, umožní-li dopravce cestujícímu nastoupení do vozidla bez jízdního dokladu a cestující si pořídí jízdní doklad bezodkladně po nástupu do vozidla.
(2) Právo k přepravě spočívá v libovolném cestování vozidly dopravců a v 2. třídě vozové osobními a spěšnými vlaky, případně vybranými rychlíky na tarifně zaintegrovaných úsecích Českých drah v souladu s Přepravním řádem, se Smluvními přepravními podmínkami a s Tarifem IDS JMK. Do systému IDS JMK nejsou zařazeny zvláštní, nostalgické, historické a výletní vlaky Os, Sp a R, u kterých je vyhlášeno dopravcem nebo objednatelem globální jízdné nebo globální cena.
(3) Přepravní smlouva je splněna řádným provedením přepravy ve smluveném rozsahu podle uzavřené přepravní smlouvy.
(4) Přepravní smlouva je splněna rovněž tehdy, došlo-li k oprávněnému vyloučení cestujícího z přepravy pověřenou osobou dopravce.
(5) Cestující se pro účely kontroly uzavřené přepravní smlouvy po dobu jejího plnění prokazuje platným jízdním dokladem.
(6) Práva z přepravní smlouvy o přepravě osob uplatňuje cestující u dopravce, u kterého skutečnost zakládající uplatnění práva z přepravní smlouvy o přepravě osob nastala.
(7) Cestující je oprávněn obrátit se v případě sporu s dopravcem na věcně příslušný orgán mimosoudního řešení spotřebitelských sporů, kterým je Česká obchodní inspekce (www.coi.cz).
(8) Jestliže nebyl cestující přepraven včas, nemá právo na náhradu škody vzniklé jako důsledek neplnění přepravní smlouvy.
(9) Pokud ve zpožděném spoji cestující předloží jízdenku s prošlou časovou platností, bude mu jízdenka uznána za platnou nejdále do zastávky (stanice), ve které by spoj při jízdě dle platného jízdního řádu naposledy zastavil před ukončením její časové a zónové platnosti. V zónách 100 + 101 v linkách s provozním označením 1 až 99 se toto ustanovení vztahuje výhradně na cesty bez přestupu.
(10) V případě nedodržení návaznosti garantované jízdním řádem je cestující oprávněn využít nejbližší následující spoj a navazující spoje vlaků a linek s provozním označením 100 a výše směřující do cíle cesty cestujícího, a to i v případě, kdy dojde k překročení časové či zónové platnosti jeho jízdního dokladu vydaného pro zamýšlenou cestu. Cestující je povinen na vyzvání pověřené osoby sdělit, kde a v jakém čase k nedodržení návaznosti došlo. Pokud se nedodržení návaznosti nepotvrdí, cestující bude považován za cestujícího bez platného jízdního dokladu.
(11) Potvrzení o zpoždění se vydává elektronickou formou na základě žádosti odeslané na email: info@kordis-jmk.cz nebo na základě písemné žádosti odeslané společnosti KORDIS JMK, a.s., Nové sady 30, Brno. Ve vlacích ČD navíc platí i SPPO ČD.

Článek 4 - Jízdní doklady a jejich platnost

(1) Jízdní doklad je platný, jestliže se Smluvními přepravními podmínkami, s Tarifem IDS JMK a se skutečností současně souhlasí cena, čas platnosti, zóna, identifikace držitele jízdního dokladu, způsob použití a případné další Tarifem IDS JMK vyjmenované údaje použitého jízdního dokladu, přičemž jízdní doklad musí být původní a v požadovaných údajích nezaměnitelně čitelný.
(2) V osobních a spěšných vlacích jízdní doklady IDS JMK platí pro cestu mezi všemi zastávkami (stanicemi) ležícími na území IDS JMK bez ohledu na to, zda v nich tyto vlaky zastavují.
V rychlících jízdní doklady IDS JMK platí pro cestu mezi všemi zastávkami (stanicemi) ležícími v tarifně zaintegrovaných úsecích Českých drah, v nichž příslušný rychlík zastavuje. Platnost jízdního dokladu IDS JMK nemůže končit / začínat v zastávce (stanici), v níž rychlík nezastavuje. Aktuální určení tarifně zaintegrovaných úseků Českých drah je uvedeno v Příloze 3 Tarifu IDS JMK.
(3) Jízdní doklad ve fyzické formě je neplatný a cestujícímu se proti písemnému potvrzení odebere v případech, kdy:
a) Údaje na jízdním dokladu neodpovídají skutečnosti nebo byly neoprávněně pozměněny nebo byl jízdní doklad vydán na základě nesprávných údajů uvedených cestujícím.
b) Jízdní doklad je poškozen nebo upraven tak, že z něj nejsou patrné údaje potřebné pro kontrolu správnosti jeho použití.
c) Jízdní doklad je používán neoprávněnou osobou.
d) Uplynula doba platnosti jízdního dokladu.
e) Jízdní doklad je používán bez vyžadované podobenky odpovídající věrné podobě držitele či byla-li podobenka neoprávněně vyměněna.
f) Nejde o originál jízdního dokladu.
g) Datum narození na průkazce není shodné s datem narození na kupónu.

Neplatné průkazky, které nebyly vystaveny dopravci IDS JMK, se neodebírají.
(4) Jízdní doklad ve fyzické formě je neplatný rovněž v následujících případech:
a) Cestující se prokazuje v jiné zóně, než ve které platí jízdní doklad.
b) Na průkazce nebo kupónu není vypsané datum narození v případě, že je tento údaj požadován.
(5) Neplatnost jízdních dokladů v elektronické formě je definována v přílohách 1,2 a 3.
(6) Za správnost údajů uvedených na jízdním dokladu odpovídá cestující.
(7) Při převzetí zaplaceného dokladu je cestující povinen se přesvědčit, zda mu byl vydán podle jeho požadavku a zda mu byl vrácen správný finanční obnos, na pozdější reklamace nebude brán zřetel.
(8) Předplatní jízdenky nepřenosné lze zakoupit nejdříve 14 dní před prvním dnem platnosti. Dopravce má právo tuto lhůtu prodloužit.

Článek 5 – Jízdné a dovozné

(1) Druhy jízdních dokladů, ceny jízdného a dovozného jsou stanoveny Tarifem IDS JMK.
(2) Podmínky pro výdej průkazek IDS JMK, jejich platnost a používání jsou stanoveny Tarifem IDS JMK.
(3) Přejezd tarifních zón a platnost jízdního dokladu: cestující, kteří se nacházejí ve vozidle nebo vlaku při jízdě přes hranici tarifních zón, jsou povinni se prokázat jízdním dokladem platným pro předchozí tarifní zóny i pro nové tarifní zóny.
(4) Způsob vracení jízdného za jízdní doklady dopravce:
A. Cestující nemá nárok na vrácení jízdného u jízdenek jednorázových včetně univerzální jízdenky a u předplatních jízdenek přenosných.
B. Cestující vlastní platnou průkazku a kupón má nárok na vrácení odpovídající části jízdného za následujících podmínek:
a) cestující předloží časově dosud platnou průkazku a kupón, které jsou původní a v požadovaných údajích nezaměnitelně čitelné,
b) cestující prokáže svoji totožnost, údaje totožnosti musí být shodné s údaji na průkazce a kupónu,
c) cestujícímu se vrátí částka podle vzorce: X = C – S kde:
X - vrácená částka cestujícímu
C - cena vraceného kupónu
S - u měsíčních dokladů S = C x P x 0,045, nejméně však 100 Kč;
u čtvrtletních dokladů S = C x P x 0,015, nejméně však 100 Kč;
u ročních dokladů: S = C x P x 0,004, nejméně však 100 Kč.
P - počet dosud uplynulých dnů platnosti dokladu včetně prvního dne platnosti dokladu a dne, kdy oprávněný reklamaci uplatnil

Vracené částky se zaokrouhlují na celé Kč dolů.
C. Vracení částek je možno nárokovat jen u subjektu, který jízdenku vydal.
(5) Držitel předplatní jízdenky poskytnuté dle Tarifu IDS JMK se slevou nesmí v případě ztráty nároku na slevu touto jízdenkou dále využívat a je povinen ji vrátit do 10 dnů ode dne ztráty nároku na slevu dopravci, který jízdenku vydal. V případě, že se při provádění kontroly zjistí, že cestující využil předplatní jízdenku poskytnutou se slevou bez odpovídajícího nároku na slevu, je dopravce po cestujícím oprávněn vyžadovat náhradu majetkové újmy stanovené jako součin počtu měsíců (i započatých), po nichž cestující neoprávněně čerpal slevu, a rozdílu mezi cenou měsíční jízdenky se stejnou zónovou a časovou platností bez slevy a se slevou. Tento výpočet se aplikuje shodně pro jízdní doklady měsíční, čtvrtletní a roční.
(6) Za ztracené nebo odebrané předplatní jízdenky se náhrada neposkytuje, duplikáty se nevystavují.
(7) Za odcizené nebo poškozené nepřenosné předplatní jízdenky může být jednomu cestujícímu jednou za rok vydán duplikát kupónu za manipulační poplatek ve výši 50 Kč.
V případě poškození kupónu bude duplikát vystaven pouze v případech, kdy z kupónu bude čitelné identifikační číslo nebo datum narození shodné s údajem na průkazce nebo evidenční číslo kupónu. U roční jízdenky musí být patrné, o jaké čtvrtletí se jedná. Podmínkou pro vystavení duplikátu kupónu je sdělení data, času a místa koupě kupónu.
V případě odcizení kupónu je žadatel povinen doložit potvrzení z Policie ČR o odcizení kupónu.
Duplikát kupónu se vydává nejdříve 1 pracovní den od podání žádosti po předložení platné průkazky a dokladu totožnosti. Přesný postup pro vydání duplikátu kupónu je zveřejněn na webových stránkách www.idsjmk.cz, www.cd.cz a www.dpmb.cz.
Na vydání duplikátu není právní nárok.
(8) V případě vystavení duplikátu nelze uplatnit vrácení jízdného dle odst. (4) tohoto článku.
(9) Duplikát průkazky se nevystavuje.

Článek 6 - Podmínky přepravy zavazadel a živých zvířat

(1) Cestující smí vzít s sebou do vozidla ruční zavazadla a spoluzavazadla.
(2) Hmotnost všech zavazadel jednoho cestujícího nesmí dohromady přesáhnout 50 kg s výjimkou vozíku pro invalidy.
(3) Přepravovat věci, které by byly cestujícím na obtíž, je zakázáno.
(4) Zejména je zakázáno přepravovat:
a) snadno vznětlivé předměty, hořlavé kapaliny, plyny a výbušniny s výjimkou předmětů uvedených v odst. (5);
b) nádoby s kapalinami a plyny pod tlakem s výjimkou předmětů uvedených v odst. (5);
c) předměty špinavé, zapáchající a jinak odporné;
d) předměty jedovaté a hygienicky závadné;
e) neuzavřené a nezabalené elektrické akumulátory;
f) předměty s otevřeným ostřím nebo hrotem;
g) křehké nádoby, skleněné předměty a skleněné tabule včetně rámovaných;
h) nabité střelné zbraně, s výjimkou zbraní policie a armády;
i) jízdní kola s výjimkou uvedenou v odst. (18) a (19);
j) ve vlacích ČD další předměty dle SPPO ČD.

(5) V jednom vozidle je povoleno se souhlasem řidiče přepravovat nejvíce dvě schválené ocelové láhve s kapalným topným plynem o celkové hmotnosti max. 10 kg. Přeprava kapalných pohonných hmot je přísně zakázána.
(6) Zavazadla je cestující povinen umístit tak, aby nebránila v práci řidiči a doprovodné četé vozidla nebo vlakové četé a aby neomezovala pohyb cestujících, nezpůsobila škodu cestujícím nebo na vozidle či jinak nebyla zdrojem nebezpečí. Ve vlacích ČD platí SPPO ČD.
(7) Zavazadla se přepravují pouze pod přímým dohledem cestujícího.
(8) Dovozné za ruční zavazadla a spoluzavazadla je stanoveno Tarifem IDS JMK.
(9) Dopravci v IDS JMK neprovádí přepravu cestovních zavazadel ani zásilek.
(10) Zvířata smí cestující přepravovat v bezpečné zcela uzavřené a dole nepropustné schráně. Přeprava schrány se řídí stejnými podmínkami jako přeprava spoluzavazadel, případně ručních zavazadel.
(11) Psa bez schrány smí cestující přepravovat za podmínky, že pes je po celou dobu pobytu ve vozidle opatřen bezpečným a nasazeným náhubkem a je držen na krátké šňůře. Pes nesmí být přepravován na sedadle. Asistenční nebo vodicí pes nemusí být náhubkem vybaven.
(12) Cestující se psem smí do vozidla nastupovat pouze se souhlasem řidiče. Ve vlacích ČD platí SPPO ČD.
(13) Cestující nesmí umístit psa v blízkosti dětského kočárku, vozíku pro invalidy nebo zavazadla jiného cestujícího. Pes nesmí být na obtíž ostatním cestujícím. Zejména se nesmí přepravovat pes zlý, nezvládnutelný, hlučný, špinavý nebo nemocný či pes přenášející parazity nebo znečišťující vozidlo. Ve vlacích ČD platí SPPO ČD.
(14) Dovozné za psa je stanoveno Tarifem IDS JMK.
(15) Kočárky se ve vozidlech přepravují za těchto podmínek:
a) S kočárkem se do vozidla nastupuje dveřmi označenými symbolem kočárku. Počet symbolů stanovuje počet současně přepravovaných kočárků a případně jízdních kol.
b) Nástup do vozidla nebo výstup z vozidla s kočárkem je dovolen jen s vědomím řidiče. Cestující je povinen postupovat podle ustanovení článku 8 odst. (1) a (3).
c) Řidič je oprávněn povolit přepravu i většího množství kočárků.
d) Průjezd kočárku vozidlem není dovolen.
e) Při současném nástupu na zastávce do vozidla má přeprava kočárku pro spolucestující dítě přednost před přepravou dalších spoluzavazadel.
(16) Přeprava kočárků ve vlacích ČD se řídí dle SPPO ČD.
(17) Kočárek bez dítěte podléhá dovoznému podle Tarifu IDS JMK.
(18) Jízdní kolo může cestující v zónách 100 a 101 v tramvajích, trolejbusech a v autobusech s provozním označením linek 1 až 99, ve vlacích a v dalších spojích vyznačených v jízdním řádu přepravovat jako spoluzavazadlo za těchto podmínek:
a) S jízdním kolem se do vozidla nastupuje dveřmi označenými symbolem kočárku. Počet symbolů stanovuje počet současně přepravovaných kočárků a jízdních kol.

Nástup do vozidla nebo výstup z vozidla s jízdním kolem je dovolen jen se souhlasem řidiče. Cestující je povinen postupovat podle ustanovení článku 8 odst. (1) a (3).
b) Řidič je oprávněn povolit přepravu i většího množství jízdních kol.
c) Průjezd jízdního kola vozidlem není dovolen.
d) Jízdní kolo podléhá dovoznému podle Tarifu IDS JMK.
e) Při současném nástupu na zastávce do vozidla má přeprava kočárku pro spolucestující dítě a vozíku pro invalidy přednost před přepravou jízdních kol i dalších spoluzavazadel.
f) Pokud je vozidlo vybaveno přívěsným vozíkem nebo závěsným zařízením pro přepravu jízdních kol, musí být jízdní kolo přepravováno na tomto vozíku nebo zařízení. Cestující je povinen jízdní kolo na vozík nebo zařízení umístit vlastními silami, kolo bezpečně připevnit a zajistit proti krádeži. Za přepravu kola nezajištěného proti krádeži dopravce nezodpovídá. Z důvodu lepší manipulovatelnosti a zamezení vzniku případných škod musejí být z jízdních kol před naložením odstraněny světlomety, závěsné brašny apod. Jízdní kola, která vzhledem k jejich konstrukci nelze patřičně upevnit do držáků, nebudou k přepravě přijata.
g) Přeprava jízdních kol nesmí ohrozit bezpečnost a plynulost přepravy a nesmí být na obtíž ostatním cestujícím.

(19) Ve vlacích ČD může cestující s jízdním dokladem IDS JMK přepravovat jízdní kolo za dovozné podle Tarifu IDS JMK, případně jako spoluzavazadlo nebo službou úschovy během přepravy dle TR 10 ČD za podmínek stanovených SPPO ČD.

Článek 7 - Přeprava osob s omezenou schopností pohybu a orientace a přeprava osob na vozíku pro invalidy

(1) V každém vozidle jsou označena vyhrazená místa k sezení pro přepravu osob s omezenou schopností pohybu a orientace.
(2) Cestující s omezenou schopností pohybu a orientace při nástupu do vozidla a při výstupu z vozidla je povinen postupovat podle článku 8 odst. (1) písmena c) a j) a odst. (3) písmena d).
(3) Cestující s omezenou schopností pohybu a orientace mají ve vozidle právo na vyhrazené místo k sezení. Jiný cestující je povinen uvolnit vyhrazené místo cestujícímu s omezenou schopností pohybu a orientace.
(4) Nástup do vozidla nebo výstup z vozidla je s vozíkem pro invalidy dovolen jen s vědomím řidiče. Cestující je povinen postupovat podle ustanovení čl. 8 odst. (1) a (3).
(5) S vozíkem pro invalidy se do vozidla nastupuje dveřmi označenými symbolem kočárku. Vozidla s bezbariérovou úpravou jsou v čele soupravy a u dveří pro vstup s vozíkem označená mezinárodním symbolem přístupnosti (postava sedící na vozíku pro invalidy).
(6) Přeprava cestujících s omezenou schopností pohybu a orientace a přeprava osob na vozíku pro invalidy ve vlacích ČD se řídí dle SPPO ČD.

Článek 8 - Vztahy mezi dopravcem a cestujícími

(1) Nástup do vozidla a výstup z vozidla:
a) Cestující se sám musí starat o včasný nástup do vozidla a výstup z vozidla.
b) Do vozidla smí cestující nastoupit a z vozidla vystoupit pouze v zastávce. Nástup a výstup je povolen do a z vozidla, které stojí v zastávce jako první nebo jako druhé, nástup do a výstup z dalšího vozidla je dovolen pouze tehdy, stojí-li toto vozidlo u nástupiště.
c) Druhé vozidlo stojící v zastávce zastaví opět u označníku zastávky pouze tehdy, čeká-li u označníku osoba na vozíku pro invalidy, osoba se slepeckou holí nebo osoba s omezenou schopností pohybu a orientace dává řidiči znamení zdvižením ruky.
d) Výstupovat z vozidla mezi zastávkami je dovoleno pouze se souhlasem nebo na příkaz pověřené osoby.
e) Dveře vozidla otevírá řidič nebo se v zastávce samočinně otevřou po stisku tlačítka otevření dveří cestujícím.
f) Po spuštění signalizace výzvy "Nevystupujte, nenastupujte" nebo po návěsti „Odjezd" dávané doprovodnou četou vozidla nebo vlaku je cestující povinen neprodleně opustit prostor dveří.
g) Nástup do vozidla s dětským kočárkem, s vozíkem pro invalidy nebo s rozměrným zavazadlem je cestujícímu dovolen pouze s vědomím řidiče. Takový cestující má při nástupu a koupi jízdenky přednost před ostatními cestujícími.
h) Nástup do vozidla se psem a nástup do vozidla se zavazadly uvedenými v článku 6 odst. (5) je cestujícímu dovolen pouze se souhlasem řidiče.
i) O výstupu z vozidla s dětským kočárkem, s vozíkem pro invalidy, s jízdním kolem nebo s rozměrným zavazadlem je cestující povinen uvědomit řidiče osobně nebo signalizačním zařízením.
j) Osoba s omezenou schopností pohybu a orientace, pokud nevystupuje dveřmi pod přímým dohledem řidiče, je o svém výstupu z vozidla povinna uvědomit řidiče osobně nebo signalizačním zařízením.
k) Nastupující cestující nesmějí ostatním cestujícím bránit ve výstupu z vozidla.
l) Dopravce je oprávněn usměrňovat nástup nebo výstup cestujících v souladu s článkem 1 odst. (4).
m) Do autobusu mimo zóny 100 a 101 je nástup povolen jen předními dveřmi a cestující je povinen předložit řidiči ke kontrole platný jízdní doklad, případně si tento jízdní doklad u řidiče zakoupit, případně označit na místě k tomu určeném v označovači.
n) V zóně 100 a 101 se nástup cestujících pouze předními dveřmi vztahuje na autobusy s provozním označením 100 a výše ve spojích s cílovou zastávkou mimo zóny 100 a 101.
(2) Nástup a výstup do vlaku ČD se řídí dle SPPO ČD.
(3) Používání bezpečnostních a dorozumívacích zařízení ve vozidlech:
a) V případě ohrožení dá cestující řidiči návěst krátkým vícekrát opakovaným stiskem (.....) tlačítka signalizace k řidiči. V případě jakéhokoliv ohrožení jízdou tramvaje cestující v tramvaji stiskne tlačítko záchranné brzdy.
b) V případě nehody lze uvolnit uzavřené dveře vozidla ovládačem nouzového otevření dveří.
c) Výstup s kočárkem, s vozíkem pro invalidy, s jízdním kolem nebo s rozměrným zavazadlem cestující signalizuje řidiči dvojím krátkým stiskem (..) tlačítka signalizace k řidiči.
d) Osoba s omezenou schopností pohybu a orientace, pokud nevystupuje dveřmi pod přímým dohledem řidiče, signalizuje výstup řidiči dvojím krátkým stiskem (..) tlačítka signalizace k řidiči.
e) Výzva „Nevystupujte, nenastupujte" se projevuje zvukovým signálem a svitem červené nebo oranžové svítilny ve dveřích vozu a znamená zákaz prodlévání v prostoru dveří vozidla.
f) U vozidel s volbou otevření dveří cestující otevře dveře ve voze stiskem tlačítka na svislém madlu vedle dveří nebo na dveřích a venku stiskem tlačítka na dveřích nebo po stranách dveří.
g) Přání zastavit vozidlo v zastávce na znamení cestující ve vozidle oznamuje jedním dlouhým stiskem tlačítka signalizace k řidiči, ve vozidlech s volbou otevření dveří stisknutím tlačítka otevření dveří.
h) Požadavek na nástup cestujícího s kočárkem, s vozíkem pro invalidy, s jízdním kolem, s rozměrným zavazadlem nebo se psem cestující čekající v zastávce signalizuje zdvižením ruky. Souhlas či nesouhlas s nástupem projeví řidič posunkem nebo ústně.
i) Ve všech případech musí dát cestující signál zřetelně a včas, aby řidič mohl na signál bezpečně zareagovat.
j) Znečistit bezpečnostních a dorozumívacích zařízení je zakázáno.
k) Cestující, který chce do vozidla nastoupit na zastávce na znamení je povinen zaujmout na zastávce takové místo, aby mohl být řidičem včas spatřen.
(4) Ve vlacích ČD se používání bezpečnostních a dorozumívacích zařízení řídí dle SPPO ČD.
(5) Právo na přepravu vozidlem dopravce, které není plně obsazeno, má osoba, která splní Přepravní řád, Smluvní přepravní podmínky a Tarif IDS JMK. O obsazenosti vozidla rozhoduje řidič.
(6) V IDS JMK se nezajišťuje rezervace míst. V místenkových vozech vlaků ČD, je cestující s jízdním dokladem IDS JMK na požádání povinen uvolnit místo k sezení cestujícímu s místenkou ČD.
(7) Přeprava dětí do 6 let bez doprovodu osoby starší 10 let je zakázaná.
(8) Cestující je povinen zejména:
a) Seznámit se s platným Přepravním řádem, Smluvními přepravními podmínkami a s platným Tarifem IDS JMK, v případě jízdy vlakem ČD s příslušnými ustanoveními SPPO ČD, a to před uzavřením přepravní smlouvy.
b) Opatřit si jízdní doklad před zahájením cesty, případně si ho při nástupu zakoupit u řidiče vozidla. V tramvajích, trolejbusech a autobusech s provozním označením linek 1 až 99 je u řidiče k zakoupení pouze omezený sortiment jízdenek. Ve vlacích ČD se jízdní doklady IDS JMK neprodávají.
c) Při zahájení cesty:

- připravit si jízdenku před nástupem do vozidla k jejímu bezprostřednímu označení, je-li tato jízdenka k označení určená, a pokud si jízdenku nehodlá zakoupit u řidiče, a neprodleně jízdenku při nástupu do vozidla označit na místě k tomu určeném v označovači; čas potřebný k neprodlenému označení jízdenky nezahrnuje dobu, kterou cestující potřebuje k tomu, aby zaujal místo k sezení, vyhledal jízdenku, manipuloval se zavazadly anebo vykonával jinou činnost, jež nesouvisí s označením jízdenky;
- v konečné zastávce je povinen označit jízdenku nejpozději v čase odjezdu;
- při cestě vlakem si označit jízdenku před nástupem do vlaku. Není-li stanice (zastávka) vybavená označovačem, nastoupit do prvního vozu vlaku a sám předložit jízdenku k označení pověřené osobě dopravce nejpozději v okamžiku, kdy bude vyzván k předložení jízdních dokladů; ve vlaku označeném symbolem 👁 ihned při nástupu předložit jízdenku k označení strojvedoucímu.

V případě, že si cestující hodlá zakoupit jízdenku u řidiče vozidla, použít k nástupu dveří u řidiče, za jízdenku platit odpočítanou částkou a neprodleně si označit jízdenku v nejbližším označovači, je-li tato jízdenka k označení určená.
d) Mít při zahájení přepravy, po celou dobu přepravy a v okamžiku vystoupení z vozidla nebo z vlaku platný jízdní doklad stanovený Tarifem IDS JMK. Přepravuje-li zavazadla nebo živá zvířata, musí mít platný jízdní doklad i pro ně, pokud nemá právo na jejich bezplatnou přepravu.
e) V případě, že nejbližší označovač je mimo provoz, použít k označení jízdenky další označovač. Po označení jízdenky v označovači zkontrolovat správnost vytištěných údajů a případné nedostatky v označení neprodleně reklamovat u řidiče, resp. pověřeného zaměstnance ČD.
f) Dbát pokynů a příkazů pověřené osoby, které směřují k zajištění bezpečnosti a plynulosti přepravy, jeho bezpečnosti nebo bezpečnosti ostatních cestujících.
g) Na výzvu pověřené osoby se prokázat platným jízdním dokladem. Neprokáže-li se platným jízdním dokladem z příčin na své straně, zaplatit jízdné a přirážku stanovenou tímto předpisem nebo prokázat své osobní údaje potřebné pro vymáhání přirážky (jméno, příjmení, datum narození a místo narození, uvedené v osobním dokladu cestujícího vydaného příslušným správním úřadem, a adresa pro doručování). Tyto údaje je cestující povinen prokázat hodnověrným a nezaměnitelným způsobem.
h) Setrvat na místě kontroly po celou dobu projednávání své jízdy bez platného jízdního dokladu nebo porušení Přepravního řádu a Smluvních přepravních podmínek.
i) Pokud cestující v rozporu se zákonem odmítne zaplatit jízdné a přirážku k jízdnému a odmítne se prokázat osobními údaji uvedenými v osobním dokladu cestujícího vydaného příslušným správním úřadem, je povinen na výzvu pověřené osoby ji následovat na vhodné pracoviště veřejné správy ke zjištění totožnosti anebo na výzvu pověřené osoby setrvat na vhodném místě do příchodu osoby oprávněné zjistit totožnost cestujícího. Neprokáže-li se platným jízdním dokladem z příčin na své straně ve vlaku ČD, postupuje se ve smyslu SPPO ČD.
j) Zdržet se všeho, co by mohlo ohrozit bezpečnost a plynulost přepravy a pořádek ve vozidle i vlaku.
k) Uvolnit vyhrazené sedadlo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.
l) Cestující je povinen se za jízdy ve vozidle držet.

Porušení povinností cestujícího podle odst. (8) písm. f) až i), kterými ohrozí pověřenou osobu, je přestupkem podle zákona č. 200/1990 Sb. v platném znění.
(9) Cestujícímu je zakázáno zejména:
a) Za jízdy mluvit na řidiče nebo jinak rušit jeho pozornost při řízení vozidla a rušit při výkonu služby členy doprovodné čety vozidla.
b) Otevírat dveře do kabiny řidiče a vstupovat do kabiny řidiče.
c) Znečišťovat nebo napodobovat návěsti nebo znečišťovat signalizační zařízení.
d) Otevírat svévolně dveře vozidla, zdržovat se v blízkosti dveří vozidla a bránit pohybu vystupujících a nastupujících osob z nebo do vozidla nebo vlaku.
e) Kouřit ve vozidle i ve vlaku; zákaz se týká i elektronických cigaret. Chovat se hlučně, provozovat zdroje zvuku.
f) Vyhazovat nebo nechat vyčnívat věci z vozidla i z vlaku, vyklánět se z oken.
g) Odkládat zavazadla a zvířata na sedadlo.
h) Vstupovat do vozidla i do vlaku a prodlévat v něm s kolečkovými bruslemi na nohou.
i) Pohybovat se ve vozidle s batohem nebo jiným zavazadlem na zádech.
j) Vnášet do vozidla nebalené potraviny a nápoje nebo je ve vozidle konzumovat.
k) Prodlévat ve vozidle i ve vlaku v nedostatečném, znečištěném nebo zapáchajícím oděvu.
l) Znečišťovat vozidlo i vlak, poškozovat ho a jeho zařízení.
m) Provozovat ve vozidle i vlaku jakoukoliv komerční činnost s výjimkou činnosti pro konkrétní případ povolenou dopravcem.
n) Způsobit škodu dopravci, sobě nebo jinému cestujícímu.
o) Požadovat na ostatních cestujících finanční dary či příspěvky.

Ve vlacích a v prostorách ČD cestující musí dodržovat další povinnosti a zákazy stanovené SPPO ČD.

Článek 9 – Přepravní kontrola

(1) Z důvodu zvýšení bezpečnosti cestujících i pověřených osob dopravce může být při přepravní kontrole a dále také na kontaktních pracovištích dopravce pořizován zvukový nebo obrazový záznam komunikace pověřené osoby dopravce s cestujícími.

Ve vozidlech a dále na lince R13 v případě, že cestující využil nebo hodlá využít Tarif IDS JMK:

(2) Pověřená osoba, pokud není ve stejnokroji dopravce, se při kontrole dodržování přepravní smlouvy cestujícími prokazuje buď Kontrolním průkazem IDS JMK, nebo kontrolním odznakem. Na požádání cestujícího předkládá ke kontrolnímu odzn